

European Economic and Social Committee

EMSK info

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Sild Euroopa ja organiseeritud kodanikuühiskonna vahel
detsember 2019 | ET

„Kohalik vaade“ - Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee netisaade

1. osa - Mis küll õigusriigist sai?

Your browser does not support the audio element.

„Kohalik vaade“ on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee käivitatud uus netisaadete sari. Selles uuritakse kõigi meelel ja keelel olevaid aktuaalseid teemasid, tehes seda kodanikuühiskonna vaatenurgast ning esitades kohalike sidusrühmade lugusid ja Brüsselis nende huviside eest seisvate komitee liikmete arvamusi.

1. osa - **Mis küll õigusriigist sai?** Selles osas selgitab komitees Hispaaniat esindav liige **José Antonio Moreno Díaz**, mida teeb komitee põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte rühm selleks, et aidata tõrjuda üha sagenevaid rünnakuid ELi põhiväärtustele, mille kohta toovad näiteid netisaade kaks külalist, poolakad **Jolanta Kurska** Geremeki sihtasutusest ja ajakirja „Visegrad Insight“ peatoimetaja **Wojciech Przybylski** Varssavist. (II)

Kättesaadavad keeleversioonid:

bg cs da de el en es et fi fr ga hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Juhtkiri

„Sooliselt võrdõiguslik ühiskond oleks selline, kus sõna „sugu“ üldse ei oleks: kus igaüks saab olla see, kes ta on,“ on öelnud USA ajakirjanik ja naisõiguslane Gloria Steinem.

Kuid selle saavutamiseks tuleb senisest palju rohkem tööd teha. Kuigi on tehtud edusamme, on meeste ja naiste võrdõiguslikkus endiselt vaid unistus. Komitees oleme juba aastaid töötanud selle nimel, et kasvatada üldsuse teadlikkust selles küsimuses ja võtta teema taas päevakorda. Me ei taha enam kuulda võrdõiguslikkuse küsimuses pelki hea tahte avaldusi, vaid tahame, et võetaks poliitilisi otsuseid selle saavutamiseks.

Peame kaotama soostereotüübid. Peame seisma vastu teatavate meediakanalite, usurühmituste ja teiste levitatavatele stereotüüpidele. Nõuame, et soolise ebavõrdsusega võideldaks aktiivselt kõigis valdkondades, vastasel juhul tuleb meil oodata naiste ja meeste võrdõiguslikkust veel aastasadu.

Hariduse ja teavitamise kaudu tuleb suunata avalikku arvamust soolise võrdõiguslikkuse küsimuses, mõjutada avalikku arvamust positiivses suunas ja aidata avaldada suuremat survet naiste laiemal esindatuse saavutamiseks ühiskonnas, majanduses, poliitikas ja otsustusprotsessides.

Juba 25. märtsil 1957 allkirjastatud Rooma lepingus käsitleti soolist võrdõiguslikkust kui üht olulist teemat ning võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte lisati esimestesse aluslepingutesse. Üle 60 aasta hiljem ei ole me saavutanud isegi mitte seda ainsat eesmärki võitluses naiste ja meeste võrdõiguslikkuse eest.

Pealegi ei ole tööturul osalevate naiste osakaal veel võrdväärne naiste osakaaluga rahvastikust: naised moodustavad 51% ELi elanikkonnast, kuid ainult 67% neist töötab. Ettevõtjate seas on naisi kõigest 31%. Maailma tasandil moodustavad naised vaid 39% töötavast elanikkonnast ja toodavad vaid 37% maailma SKPst. See ebavõrdsus pidurdab püsivat majanduskasvu, innovatsiooni ja ühiskondlikku arengut.

Uuringutulemused näitavad, et kui naised osaleksid majanduses meestega samal tasemel, kasvaks maailma SKP 2025. aastaks 26%. Sooline ebavõrdsus ei ole seega ainult moraalne ja sotsiaalne probleem, vaid ka majanduslik probleem.

Ka meie institutsioonis valitseb ebavõrdsus, sest vaid 30% liikmetest on naised.

Seepärast otsustas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee pühendada oma 2019. aasta kodanikuühiskonna auhinna

organisatsioonidele, kes töötavad selle nimel, et suurendada naiste osakaalu ELi sotsiaalmajanduses. Auhinnaga tunnustatakse uuenduslikke algatusi ja projekte, millega seistakse meeste ja naiste võrdsete võimaluste ning nende võrdse kohtlemise eest kõigis eluvaldkondades.

Viis parimat projekti on juba välja valitud. Mul on heameel teile öelda, et auhind antakse neile, kes püüavad maailma paremaks muuta - ja mitte ainult naiste jaoks, vaid kogu ühiskonna jaoks!

Käesolev EMSK Info number on selle aasta viimane ning ma tahaksin kasutada juhust ja tänada teid suurepärase koostöö eest ja soovida teile ilusat 2020. aastat.

Isabel Caño Aguilar

teabevahetusküsimuste eest vastutav asepresident

Ürituste kalender

19. detsember 2019, Brüssel

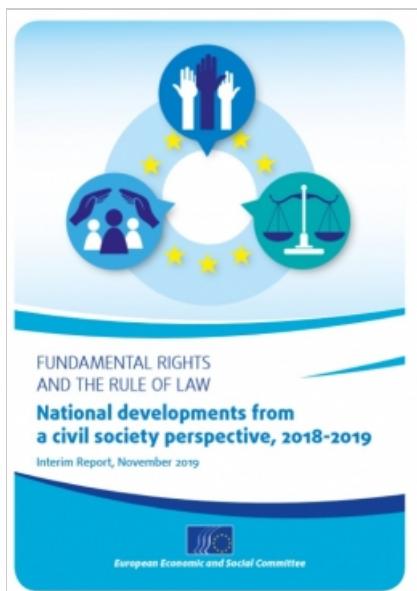
ELi sisenõuanderühma „Kesk-Ameerika“ 16. koosolek

22.-23. jaanuar 2020, Brüssel

EMSK täiskogu istungjärk

Lühidalt

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee korraldas esimese õigusriigile pühendatud konverentsi](#)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee konverentsil „Põhiõigused ja õigusriik - ELi suundumused kodanikuühiskonna perspektiivist“, mis toimus 5. novembril Brüsselis, tõsteti esile kiireloomulist vajadust kaasata kodanikuühiskond Euroopas õigusriigi kultuuri edendamisse.

Ajal, mil tuleb üha enam teateid ELi põhiväärtuste rikkumistest, rõhutati kõnealusel konverentsil vajadust tasakaaluka ja struktureeritud dialoogi järele valitsuste ja kodanikuühiskonna vahel, et pöörata praegune õigusriigi allakäik ELis tõusuteele.

Konverentsil võeti aluseks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee äsja avaldatud [aruanne](#) õigusriigi olukorrast Euroopas. Aruande koostas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte rühm pärast liikmesriikide külastusi 2018. ja 2019. aastal, mille eesmärk oli teha kindlaks üldised suundumused selles ELi põhiväärtuses ja riikide eripärad. Põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte rühmal on kavas lähiaastatel külastada kõiki ELi liikmesriike. (II)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võtab kasutusele uue logo](#)

Uus kolme kaarega logo sümboliseerib komitee kolme rühma kompromissivalmidust, mis on komitee töö keskmes.

Praegust logo ei ole muudetud 21 aasta vältel. Uus logo on sobib teiste ELi institutsioonide logodega ning loodi selleks, et tugevdada komitee visuaalset identiteeti mitte ainult institutsioonide keskkonnas Brüsselis, vaid ka liikmesriikides.

Uut logo hakatakse järgneva kümne kuu jooksul järk-järgult kasutama kõigil visuaalsetel toodetel ning see peaks olema täielikult kasutusel 2020. aasta oktoobriks, mil uuendatakse komitee koosseisu. (ks)

Pühadetervitus

Täname, et jälgisite meid 2019. aastal! Hindame kõrgelt iga teie meeldimist, jagamist ja edasisäutsu ja iga tunnustavat sõna.

Soovime oma lugejaile kauneid jõulupühi ja edukat uut 2020. aastat!

EMSK Info meeskond

EMSK Info meeskond

EMSK uudised

[Euroopa Komisjoni uus koosseis sai Euroopa Parlamendilt rohelise tule. Komisjon alustab tööd 1. detsembril 2019](#)

EMSK presidendi Luca Jahier' avaldus

Tiim #vonderleyen sai rohelise tule: nüüd rajame kestliku Euroopa tema kodanike huvides!

27.11.2019

Täna hääletus Euroopa Parlamendis avab Euroopale tee uude ajastusse. Olen veendunud, et komisjoni uus president Ursula von der Leyen ning tema tiim, kuhu kuuluvad juhtivad asepresidendid, asepresidendid ja volinikud, annavad pärast mais toimunud Euroopa Parlamendi valimiste julgustavaid tulemusi meie kontinendile uue hoo. Kodanikud on andnud meile viis aastat, et ehitada üles homne Euroopa, ja me ei tohiks seda võimalust kasutamata jätta.

Komisjoni uue presidendi Euroopa tegevuskava, mis hõlmab rohelist kokkulepet kui meie uut kestliku Euroopa kasvustrateegiat ning soolise võrdõiguslikkuse ja põhiõiguste edendamise meetmeid, kajastab täpselt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (komitee) prioriteete. Euroopa kodanikuühiskonna esindajana usume kindlalt, et Euroopa Liidul on viimane aeg võtta omaks ja viia ellu ambitsioonikas kestliku arengu tegevuskava. See nõuab muutust meie mõtteviisis.

Täiskogu oktoobri istungjärgul esitles komitee oma panust Euroopa Komisjoni eelseisva viie aasta tööprogrammi. Komitee rõhutab, et EL peab keskenduma kliimamuutustele, digiülemineku, õigusriigile ja globaliseerumisele ning võtma omaks uue juhtimissüsteemi, millesse kaasatakse rohkem kodanikuühiskonna organisatsioone.

Komitee soovib Euroopa Komisjonil ehitada oma 2020. aasta ja edaspidine töökava üles just selle samba ümber. Komitee kutsub samuti üles koostama ELi kestliku arengu üldstrateegia aastani 2050, et rakendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja viia ellu selle 17 kestliku arengu eesmärki, mille Euroopa Liit on lubanud saavutada aastaks 2030.

Peame tegutsema samaaegselt kõikidel tasanditel ja tegelema otsustavalt pakiliste keskkonna-, majandus- ja sotsiaalprobleemide lahendamiseks. Sotsiaalõiguste samba rakendamine õiglase ülemineku nimel on äärmiselt oluline. Komitee rõhutab samuti, et väga olulised on ELi uus juhtimisstruktuur ning uued eeskirjad ja vahendid ELi poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks. Eelkõige tuleks suurendada Euroopa Parlamendi rolli, et tugevdada demokraatlikku vastutust.

Kestlikkuse edendamine selle kõigis mõõtetes nõuab kõigi osalejate märkimisväärset jõupingutust ja pühendumist. Avatud demokraatlik arutelu, mille aluseks on kodanikuühiskonna struktureeritud osalemine, on seepärast õiglase ja tulemusliku ülemineku tagamisel määrava tähtsusega.

Komitee võttis samuti teadmiseks Ursula von der Leyeni otsuse anda Euroopa demokraatiale uus hoog Euroopa tulevikku käsitleva konverentsiga. Komitee peab osalema sellel konverentsil võrdse partnerina kui kodanikele kõige lähemal olev ELi institutsioon ja

ehedaim osalusdemokraatia väljendaja. Lõpetuseks on mul väga hea meel, et kultuuri tunnustatakse nüüd sillana meie mineviku ja tuleviku vahel, ning see valdkond on lisatud volinik Mariya Gabrieli ümbernimetatud volinikuportfelli.

Rohkem kui kunagi varem seisab komitee nüüd liidu eest, mis seab kõrgemad sihid.

Viidates Euroopa Komisjoni uuele presidendile: asugem tööle – ÜHESKOOS!

„Brexit on vaid vaheetapp, mitte sihilejõudmine“

Komitee täiskogu oktoobrikuu istungjärgul 30. oktoobril toimus arutelu Brexiti pealäbirääkija Michel Barnier'ga. Arutelu käigus kutsus Michel Barnier üles tihedale partnerlusele ELi ja Ühendkuningriigi vahel pärast Brexiti, pidades silmas, et rahu lirimaal peab olema prioriteet ning et „ühtse turu terviklikkuse suhtes järeleandmisi ei tehta“.

Michel Barnier kirjeldas komitee liikmetele oma nägemust Brexiti läbirääkimiste seisust ja märkis, et Euroopa Komisjon on võtnud nõuks saavutada korraldane Brexit, kuna „*ikka veel on oht, et Brexit toimub ilma ratifitseeritud lepinguta*“. Ta rõhutas ka, et Brexit on vaid vaheetapp, mitte sihilejõudmine, ning et kõige tähtsam väljakutse on nüüd ehitada üles uus partnerlus Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahel, mis toetaks kahele sambale: majandussuhted ning koostöö julgeoleku ja kaitse alal.

Komitee president **Luca Jahier** avas arutelu, rõhutades tähtsat rolli, mida kodanikuühiskond võib etendada Brexiti järgses stsenaariumis. „On oluline tagada, et viimase 44 aasta jooksul üles ehitatud/välja kujutatud suhted Briti kodanikuühiskonna organisatsioonidega mitte ainult ei säiliks, vaid ka tugevneksid. On jäänud veel pikk tee minna ja palju tööd teha, kuid komitee jääb alati teie liitlaseks,“ ütles Luca Jahier.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kodanikuühiskonna auhinna võitis...

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on valinud viis finalisti ligi 180 inspireeriva projekti hulgast, mis kandideerisid kodanikuühiskonna auhinnale 2019. Seekordne kodanikuühiskonna auhind on pühendatud naiste mõjuvõimu suurendamisele ja soolise võrdõiguslikkuse eest seismisele.

Kandidaadid on järgmised:

- **Muinasjuttude projekt** – Bulgaaria NAIA ühenduse projekt, mille eesmärk on õpetada koolieelikutele soolist võrdõiguslikkust klassikaliste muinasjuttude abil
- **#mimmitkoodaa (Naiste kood)** – Soome tarkvara ja e-ettevõtluse ühenduse (Ohjelmisto- ja e-business ry) programm, millega võideldakse stereotüübi vastu, et kõik tarkvara arendajad on mehed
- **Poola naiste streik**, millega võimestatakse naisaktiviste väikestes ja keskmise suurusega linnades muutuste eest võitlemisel
- **The Brussels Binder** – Belgia projekt, millega toetatakse naiste paremat esindatust Euroopa poliitilistes mõttevahetustes
- **Naiste toponüümia** – Itaalia projekt, mille eesmärk on suurendada mainekate naiste nimesid kandvate avalike kohtade arvu, andes naistele väärilise avaliku tunnustuse

Auhinnatseremoonia toimub 12. detsembril komitee täiskogu istungjärgul Brüsselis, mil avaldatakse lõplik pingerida. Esimese auhinna võitja saab 14 000 eurot ja ülejäänud finalistidele antakse igaühele 9 000 eurot.

Komitee lähtus kodanikuühiskonna auhinna 2019 teema valikul soovist kinnitada oma suurt pühendumust soolisele võrdõiguslikkusele, millest Euroopas on ikka veel puudu. Naised teenivad jätkuvalt vähem kui mehed, kannatavad diskrimineerimise all ja on sageli soolise vägivalda ohvrid. Tunnustades projekte, mis näitavad käegakatsutavaid saavutusi võrdsete võimaluste edendamisel, loodab komitee rõhutada edusamme sooliselt võrdõiguslikuma ühiskonna poole liikumisel ning innustada edasiste meetmete võtmist. (II)

ELi õigus ja kodakondsus ei tohiks olla müügiks

Viimastel aastatel on mitu ELi liikmesriiki loonud finantskriisi järel investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavad, et meelitada ligi investoreid ja suurendada oma tulusid. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu oktoobri istungjärgul vastu võetud arvamuse kohaselt kaasnevad selle tavaga tõsised ohud ja see tuleks keelustada kõigis ELi liikmesriikides.

Paljud liikmesriigid on võtnud kasutusele kavad, millega antakse kolmandate riikide kodanikele võimalus saada kiiresti ELi kodakondsus või elamisloa (nn kuldne pass või viisa) tingimusel, et nad teevad liikmesriiki märkimisväärse investeringu. Komitee seab arvamuses „[Investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavad Euroopa Liidus](#)“ sellise tegevuse kahtluse alla ja kutsub liikmesriike üles järk-järgult need kavad kaotama või esitama mõistlikke põhjendusi, miks nad neid jätkavad.

Arvamuses toetab komitee [Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse raportit](#), milles samuti kutsutakse üles lõpetama võimalikult kiiresti kõik kehtivad kavad. Lisaks selgitatakse [Euroopa Komisjoni aruandes](#), et need kavad kätkevad endas julgeoleku, rahapesu, maksudest kõrvalehoidumise ja ELi õigusnormidest möödahiilimisega seotud riske.

Komitee arvamuse raportöör [Jean-Marc Roirant](#) juhtis tähelepanu asjaolule, et sageli ei ole kavad kooskõlas Euroopa koostöö aluseks olevate põhiõigustega. Ta rõhutas, et need tuleb kogu ELis kaotada: „Komitee on väga mures, et ELi õigusi ja ELi kodakondsust reklaamitakse müügiartiklina.“ (dgf)

Kestlik areng peab olema Euroopa tuleviku põhiprioriteet

Kestlik areng peab olema Euroopa tuleviku keskne teema. Komitee resolutsioonis, mille koostasid Patricia Cíez Miqueleiz, Rudy De Leeuw ja Lutz Ribbe ning mis võeti vastu täiskogu oktoobri istungjärgul, soovib komitee Euroopa Komisjonil struktureerida oma 2020. aasta ja edaspidine töökava just selle samba ümber. Komitee kutsub üles koostama ELi kestliku arengu üldstrateegia aastani 2050, et rakendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja viia ellu selle 17 kestliku arengu eesmärki, mille Euroopa Liit on lubanud saavutada aastaks 2030.

„Meil on hea meel anda järgmisel viiel aastal oma tugev ja tasakaalustatud panus ELi poliitilistesse prioriteetidesse. Toetame komisjoni ametisseastuva presidendi Ursula von der Leyeni väljapakutud rohelist kokkulepet kui peamist muutuste käivitajat. Peame tegutsema samal ajal kõikidel tasanditel ja tegelema otsustavalt pakiliste keskkonna-, majandus- ja sotsiaalprobleemide lahendamisega“, ütles komitee president Luca Jahier.

Komitee rõhutas, et muutuste ulatuse ja kiiruse tõttu on vaja võtta kiirelt meetmeid neljas valdkonnas: kliimamuutused, digiüleminek, õigusriik ja globaliseerumine. Komitee märgib samuti, et väga oluline on uus ELi juhtimisstruktuur ning ELi poliitika kujundamise ja rakendamise uued eeskirjad ja vahendid. Eelkõige tuleks suurendada Euroopa Parlamendi rolli, et tugevdada demokraatlikku vastutust. Komitee peab andma aktiivse panuse Euroopa tuleviku käsitlevasse konverentsi, mille korraldamise pakkus 2020. aastaks välja Ursula von der Leyen.

„Geostrateegiline ja ajalooline viga“

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kritiseerib nõukogu otsust mitte avada ühinemisläbirääkimisi Põhja-Makedoonia ja Albaaniaga

Komitee on sügavalt pettunud ELi juhtide poolt 17.-18. oktoobri Euroopa Ülemkogu kohtumisel langetatud otsuses lükata taas edasi ühinemisläbirääkimised Põhja-Makedoonia ja Albaaniaga.

Komitee president **Luca Jahier** leidis, et see on „juba teistkordne vale otsus, samuti lubaduse murdmine, mis seab kahtluse alla Euroopa usaldusväärsuse“. Ta nimetas komitee resolutsiooni „vaikivaks solidaarsusavalduseks“.

Oma resolutsioonis nimetas komitee läbirääkimiste avamata jätmist **geostrateegiliseks ja ajalooliseks veaks**. „EL ei tohi jätta tähelepanuta seda, et ka teised globaalsed osalejad sirutavad oma tiibu ja muutuvad meie regioonis aktiivsemaks,“ rõhutas Luca Jahier.

„Euroopa kätkeb endas Lääne-Balkani, eriti sealsete noorte jaoks lootust,“ ütles komitee välissuhete sektsiooni esimees **Dilyana Slavova**, kutsudes liikmeid üles nägema laienemises taasühinemist.

7. Lääne-Balkani kodanikuühiskonna foorumi deklaratsioonis korrati, et laienemine levitaks Lääne-Balkanil demokraatlikke väärtusi ja õiguslikke norme. Liikmed hoiatasid, et sõnumit, mida läbirääkimiste avamine elanikkonnale oleks andnud, ei tohiks alahinnata.

„Me peame oma lubadusi pidama ning inimestele lootust andma,“ oli ühine credo. (dgf)

Kultuur võib olla ELi tugevdamise liikumapanev jõud

Komitee korraldas oktoobrikuise täiskogu istungjärgu raames arutelu teemal „rEUnaissance - Euroopa kultuurinägemus“.

Arutelu avades väljendas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president **Luca Jahier** heameelt selle üle, et Emmanuel Macron on haaranud kinni tema ideest Euroopa taassünni teemal. „Me ei tohiks unustada, et meie kontinent oli kultuuriruum enne, kui sellest sai poliitiline idee. Ning selline ruum ei ole alati homogeenne, vaid seda edendavad mitmekesisus ja liikumine.“

[Euroopa Kultuurifondi](#) direktor **Andre Wilkens** sõnas, et kultuuri saab kuritarvitada ka kogukondade lõhestamiseks ning sellest võib kujuneda oht Euroopa integratsioonile. „Me ei tohiks kultuuri muutusi loovat mõjuvõimu alahinnata,“ märkis Euroopa Komisjoni voliniku Tibor Navracsicsi erinõunik **Pier Luigi Sacco**, selgitades, kuidas kultuur võiks olla muutuste liikumapanev jõud, vähendades hirmu tundmatuse ees.

[Brüsselis asuva Goethe Instituudi](#) direktor **Elke Kaschl Mohni** viitas kultuuri rollile välissuhetes ning juhtis tähelepanu õiglusele ja inimestevahelisele suhtlusele. „Kultuurisuhete eesmärk on suurendada usaldust ja mõistmist,“ ütles ta. Lõpetuseks selgitas [Piirkondade festivali \(Festival der Regionen\)](#) kunstiline juht **Airan Berg**, kuidas saaksid kultuur ja kunst mõjutada inimesi nende mugavustsoonist väljuma.

Arutelu kokkuvõttes märkis **Luca Jahier**, et kultuur peaks olema prioriteet poliitika kujundamisel, ning tegi ettepaneku luua komitees uus organ kultuuriküsimustega tegelemiseks. (sma)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nõuab algatusi sinise biomajanduse tohutute kasvuvõimaluste ärakasutamiseks](#)

ELi ei kasutada endiselt ära sinise biomajanduse potentsiaali. Seepärast soovib Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee algatada üleeuroopalisi katseprojekte, millesse oleksid kaasatud kohalikud sidusrühmad ja teadusringkonnad.

Komitee koostas eesistujariigi Soome taotlusel ettevalmistava arvamuse teemal „**Sinine biomajandus**“, mis viitab taastuvate veeressursside kestlikul kasutamisel ja asjaomasel oskusteabel põhinevale majandustegevusele. Arvamus võeti vastu täiskogu oktoobri istungjärgul.

Raportöör **Simo Tiainen** selgitas: „*Merede, järvede ja jõgede elurikkuse taastamine avaks uusi võimalusi ettevõtluseks. See nõuab tehnoloogilist innovatsiooni ja rahalist toetust sobivatest vahenditest.*“

Sinine biomajandus peaks kujunema ELi ja ÜRO koostööprogrammide üheks keskseks teemaks ning toimima vahendina, mille abil saavutada Pariisi kokkuleppes sisalduvad kliimaalased eesmärgid. „*See nõuab märkimisväärsed jõupingutusi mere ja siseveekogude elurikkuse taastamisel ning samuti nende potentsiaali ära kasutamisel CO₂ kogumiseks. Sel moel saame ka luua töökohti maa-, ranniku- ja saarepiirkondades,*“ märkis kaasraportöör **Henri Malosse** kokkuvõtvalt. (mr)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee teeb ettepaneku kehtestada usaldusväärsete tehisintellektitoodete ELi sertifitseerimine](#)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee teeb ettepaneku, et EL töötaks välja usaldusväärse tehisintellekti sertifitseerimise, mille teostaks sõltumatu asutus pärast toodete katsetamist põhinõuete osas, nagu vastupidavus, ohutus ning eelarvamuste, diskrimineerimise ja kallutatuse puudumine. Ettepanek on esitatud komitee kahes hiljutises arvamuses, milles hinnatakse [Euroopa Komisjoni tehisintellekti eetikasuuniseid](#).

Komitee arvates aitaks selline sertifitseerimine märkimisväärselt suurendada Euroopa üldsuse usaldust tehisintellekti vastu. Nagu rõhutavad mõned inimesed, peaksid algoritmid olema selgitatavad, et inimesed usaldaksid tehisintellekti rakendusi. Ent iga juhul on tehisintellekti süsteemid ja masinõpe nii keerulised, et isegi neid välja töötavad inimesed ei tea täpselt nende tulemusi ja peavad looma testimisvahendeid, et leida nende piirangud.

Komitee teeb ettepaneku anda testimine ülesandeks sõltumatule asutusele (ametile, konsortsiumile või muule asutusele), mis testiks süsteeme eelarvamuste, diskrimineerimise ja kallutatuse, vastupidavuse, tugevuse ja eelkõige ohutuse osas. Ettevõtjad saaksid sertifikaati kasutada selleks, et tõendada ettevõtte arendatavate tehisintellektisüsteemide ohutust, usaldusväärset ja kooskõla Euroopa väärtuste ja standarditega.

„*Tehisintellektitooted võib võrrelda ravimitega,*“ ütles Franca Salis-Madinier, kes on [Euroopa Komisjoni teatise kohta koostatud komitee üldise arvamuse](#) raportöör. „*Ravimid võivad olla kasulikud, kuid ka ohtlikud, ning enne turulelaskmist tuleb need sertifitseerida. Tootjad peavad tõendama, et nad on teinud piisavalt katseid ja teste, et tagada toote positiivne mõju. Tehisintellekti kasutavate masinate puhul tuleks järgida sama põhimõtet.*“

Komitee rõhutab ka vajadust määrata selged vastutuse eeskirjad. „*Vastutus peab olema alati seotud füüsilise või juriidilise isikuga. Masinaid ei saa rikke korral vastutusele võtta,*“ ütles Ulrich Samm, kes on [komitee arvamuse „Tehisintellekt autotööstuses“](#) raportöör. Samuti rõhutab komitee, et tehisintellekti süsteemide kindlustatavus on küsimus, mida tuleb käsitleda esmajärjekorras. (dm)

[Komitee soovib ELile plokiahela valdkonnas üleilmset juhtpositsiooni](#)

Plokiahel tehnoloogia annab võimaluse ühiskonda muuta, ent selleks on vaja õigusselgust ja kindlust ning seega ühist ELi lähenemisviisi. See on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees 30. oktoobril vastu võetud omaalgatusliku arvamuse põhisonum. Ühtlasi kutsutakse arvamuses Euroopa Komisjoni üles tulema välja tervikliku algatusega, et kujundada ELis selles valdkonnas üleilmne autoriteet.

Plokiahel tehnoloogiat saab kasutada paljudes sektorites turvalisuse ja läbipaistvuse suurendamiseks ning see võib isegi aidata saavutada kestliku arengu eesmärgi. Ent nagu märgib komitee oma arvamuses, tuleb lahendada veel mitmeid probleeme ning tagada kiiresti selgus ja kindlus ja privaatsuse kaitse.

Seepärast kutsub komitee üles määrama kindlaks ühise ELi lähenemisviisi ja palub komisjonil tulla välja tervikliku algatusega, mille keskmes oleksid kestliku arengu eesmärgid. Algatust tuleks täiendada Euroopa tegevuskavaga, mille abil võiks Euroopast saada plokiahela etalon kogu maailmas.

Selle nimel on esmatähtis tegeleda õiguskindlusetusega. Praegune õigusraamistik on ebaselge ja liikmesriigiti killustunud. Samuti on oluline kaitsta privaatsust, tagada eri plokiahelatehnoloogia platvormide koostalitlusvõime ja vähendada tehingukulusid, mis on paljudel juhtudel takistuseks. (dgf)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nõuab, et ühine põllumajanduspoliitika aitaks tagada põlvkonnavahetust](#)

ELi, liikmesriikide valitsuste ja kodanikuühiskonna koostöö ja partnerlus on põllumajandusega tegeleva elanikkonna põlvkonnavahetuse soodustamisel otsustava tähtsusega.

„Põlvkonnavahetus on probleem, mis puudutab palju rohkemat kui ELi põllumajandustootjate keskmise vanuse vähendamist. Põhimõtteliselt tuleb ümber mõelda kogu strateegia, et noori põllumajandusse tõmmata ja nii maaelu taas elustada,“ rõhutas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee teemakohase arvamuse raportöör Piroška Kállay. Arvamus võeti vastu komitee täiskogu oktoobri istungjärgul.

Kaasraportöör John Bryan ütles: *„Põllumajandusettevõtete üleandmise lihtsustamiseks on vaja suuremat sidusust ühise põllumajanduspoliitika meetmete ja liikmesriikide õigusraamistike ja maksustamispoliitika vahel.“*

ELi noorte põllumajandustootjate suurimad mured on põllumajandusettevõtte sissetulek, bürokraatia, kõlvalu konkurents, rahastamine, ligipääs maale, ligipääs praktilise teadmussiirde meetoditele, põhiteenuste (nt lairibaühendus) puudumine ja sotsiaalne eraldatus. Edukas põlvkonnavahetus on meie aja üks suurimaid probleeme, kuid see kujutab endast ka võimalust.

Seetõttu on äärmiselt oluline käsitleda kõiki neid küsimusi ühise põllumajanduspoliitika 2021.-2027. aasta eelarves, et vastata rahastamisnõuetele, millega põlvkonnavahetust sisuliselt toetada. Selleks tuleks noorte põllumajandustootjate toetamiseks eraldada vähemalt 2 % ühise põllumajanduspoliitika eelarvest (I ja II sammu). (mr)

[Euroopa poolaasta: 2020. aasta tsüklil peab keskenduma jätkusuutlikule ja kaasavale majanduskasvule](#)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee](#) rõhutab tungivalt vajadust vältida 2020. aastal liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimise abil majanduslanguse ohtu ning suunata ELi majandus jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu rajale. Sellega peaksid kaasnema suuremad reformipüüdlused ja investeeringud, makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse (MIP) parem järgimine ning kodanikuühiskonna struktureeritum kaasamine Euroopa poolaasta protsessi.

Kolmes hiljuti vastu võetud dokumendis väljendas komitee poolehoidu Euroopa poolaasta edasiarendamisele 2019. aastal, mis hõlmab näiteks uut rõhuasetust investeeringutele ning sotsiaalsete ja keskkonnavalaste eesmärkide suuremale rollile. Ent komitee nõudis ka mitmeid muid kohandusi, mis võimaldaksid täiustada poolaastat, leevendada praegusi riske ning suurendada ELi ja euroala majanduste vastupanuvõimet ja majanduskasvu potentsiaali.

Komitee arvates on näiteks oluline, et Euroopa Keskpanka toetavat rahapoliitikat täiendaks eelarvepoliitika, mis tugineb euroala koondtaseme positiivsele fiskaalpoliitikale, järgides eelarvedistsipliini põhimõtteid.

Sellega peaksid Euroopa poolaasta järgmises tsüklis kaasnema muud olulised meetmed, eesmärgiga

- ergutada töhusaid struktuurireforme, mis on seotud sihipäraste investeerimisstrateegiatega;
- keskenduda võrdset sotsiaalsetele, keskkonnavalastele, makromajanduslikele ja eelarve-eesmärkidele;
- edendada avaliku ja erasektori lisainvesteeringuid;
- tegeleda makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse vähese järgimisega liikmesriikides.

Ühtlasi nõuab komitee kodanikuühiskonna suuremat kaasamist Euroopa ja riigi tasandil ning Euroopa poolaasta kõigis etappides. See võimendaks pühendumist reformidele ja nende eest riigi tasandil isevastutuse võtmist ning seega muutuks poolaasta protsess tulemuslikumaks ja jätkusuutlikumaks. Sel taustal soovib komitee korraldada oma egiidi all igas liikmesriigis ja ELi tasandil igal aastal kodanikuühiskonnaga konsulteerimise.

Komitee esitas oma poliitilise sisendi Euroopa poolaasta järgmise tsüklisse kahes täiendavas arvamuses, millest ühes käsitletakse [iga-aastast majanduskasvu analüüsi](#) ja teises [soovitust euroala majanduspoliitika kohta](#), ning [teabearuandes](#), mis käsitleb kodanikuühiskonna kaasamise raames Euroopa poolaastasse toimunud riikide külastusi. (jk)

Raudteesektor peaks olema sujuva ja kaasava digitaalse ülemineku eeskuju

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööstuse muutuste nõuandekomisjon (CCMI) kutsus oktoobrikuus vastu võetud omaalgatuslikus arvamuses üles tagama raudteesektoris kaasava valdkonnapõhise digiülemineku ja tegi ettepaneku komisjoni juhitud algatuse kohta hankida selleks vajalik 100 miljardi euro suurune investeering.

„Digiülemineku kiirendamiseks on oluline kiirendada ka Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi kasutuselevõttu,“ sõnas raportöör Alberto Mazzola. „Raudtee võiks olla tugisammas Euroopa digitaalse identiteedi liikuvuse aspekti arendamiseks konkurentsi ja innovatsiooni edendava õiguskeskkonna kaudu.“

Tegevuskavas peaks olema olulisel kohal ka tehnilise ja õigusliku raamistiku arendamine. „Euroopa sotsiaalpartnerid peavad osalema dialoogis, et näha ette ja leevendada automatiseerimise ja digiülemineku mõju, tagades nii õiglase ülemineku,“ rõhutas kaasraportöör Guy Greivelding.

Raudteesüsteemi digiülemineku jooksul on oluline arvestada ka ohutuse ja rangete küberturvalisuse meetmetega. Seega soovib komitee selles valdkonnas Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti ja Euroopa Liidu Raudteeameti tihedamat koostööd. (sma)

Uudiseid rühmadelt

Ettevõtlikus hoogustab kestlikkust

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühm

Kestlikkus on väga tähtis ettevõtjate ja tööandjate jaoks, kes on arengu olulised eestvedajad. Usaldusväärne ja kindel majandus on kestliku arengu vajalik soodustaja. Peame tegema kindlaks majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkondlikult kasulikud lahendused. Kuigi sidusrühmad on kestlikkuse käsitlemisel suurel määral üksmeelsed, ollakse selle saavutamise viiside suhtes tihti eriarvamusel.

Need on mõned järeldustest, mis tehti 21. novembril 2019 Hispaanias Barcelonas toimunud arutelul „Kuidas saab ettevõtlikus edendada kestlikkust?“

„Ettevõtlikus mitte ei takista kestlikkust, vaid edendab seda,“ sõnas tööandjate rühma esimees Jacek Krawczyk oma avakõnes. Ta märkis, et ettevõtlikus pakub ja

tutvustab nii kliima- kui ka keskkonnanahendusi.

Peamise arutelu jooksul väljendasid kõik kolm komitee rühma kestlikkuse suhtes oma seisukohti. Arutelust ilmselt, et kuigi tööandjate, töötajate ja keskkonnakaitsjate seas esineb selle kohta eriarvamusi, on ka palju ühisosa.

„Konkurents on kestliku arengu peamine edasiviiv jõud, mis vajab head õiguskeskkonda, kuid kindlasti mitte rohkem õigusakte,“ võttis Tellervo Kylä-Harakka-Ruonala arutelu kokku.

Kohtumine toimus Vahemere nädalal (MedaWeek), mis toimub konverentsi vormis igal aastal ja mille eesmärk on edendada Vahemere piirkonna majanduslikku lõimumist. Tööandjate rühma liikmed osalesid sõnavõtjana Aafrika uue ettevõtlikuse arendamise foorumil, ECOMeda kestlikkuse teemalisel tippkohtumisel ja Vahemere piirkonna naisettevõtjate foorumil. Pidulikul õhtusöögil sai Jacek Krawczyk auhinna oma panuse eest Euroopa ja Vahemere piirkonna erasektori arengusse. (lj)

Kestlikkus Euroopa Komisjoni 2020. aasta tööprogrammis

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töötajate rühm

Digiülemineku, kliimamuutused, demograafia ja üleilmastumine on neli poliitiliste prioriteetide põhitemat Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni uue koosseisu ametiajal. Nende probleemidega tegelemiseks on vaja uut kestlikku tööstusmudelit, millega tagatakse õiglane üleminek ring- ja rohelisele majandusele. Varasemad kogemused (nagu nn kollaste vestide liikumine) õpetavad meile, et need kiireloomulised meetmed ei saa rahva toetust, kui neis ei võeta arvesse töötajaid ja kui koorem jääb töötajate kanda.

Vaja on kodanikke ja töötajaid võimestavat üldstrateegiat, millega tagatakse kestlikkus ja kaitstakse põhiõigusi. Kaasava tuleviku poole liikumine tähendab seda, et EL peab töötama välja õiguslikult siduvad õigusaktid, millega tagatakse miinimumsissetulek, äraelamist võimaldava töötasu alampiir ja töötuskindlustuse ühisraamistikele.

Selleks tuleks sotsiaalsed investeeringud (tervishoidu, haridusse, sotsiaalsesse kaasatusse ja üleminekusse rohelisele majandusele) jätta välja stabiilsuse ja kasvu paktist nn kuldreegli abil, tagades Euroopa sotsiaalõiguste samba nõuetekohase arendamise ja rakendamise ning riigi rahanduse kestlikkuse. Kestlikkusega seotud jõupingutused peavad seega alati hõlmama sotsiaalset, majanduslikku ja keskkondlikku mõõdet ning koormus ja vastutus peab olema jagatud selle kohaselt, eriti mis puudutab maksustamist. Sotsiaaldialoog, sotsiaalpartnerite kaasamine poliitikakujundamisse ning kollektiivlääbirääkimiste ja töötajate õiguste austamine on põhivahendid, et tagada mitte kedagi maha jättev õiglane üleminek. (prp)

Euroopa ühiskonna uued rollimudelid

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa mitmekesisuse rühm

Sooline võrdõiguslikkus on nüüd Euroopa Komisjoni ametisseastuva presidendi prioriteet ning käimas on lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu käsitleva ELi direktiivi ülevõtmine liikmesriikides. Seega on õige aeg uurida uuesti soolise võrdõiguslikkuse, töö- ja eraelu tasakaalu, vanemate, nüüdisaja perekondade, hooldajate, puuetega pereliikmete abistamise, vananemise ja demograafia vastasmõju.

Nende küsimuste uurimiseks korraldas komitee Euroopa mitmekesisuse rühm 12. novembril kõrgetasemelise konverentsi teemal „Euroopa ühiskonna uued rollimudelid“, mida juhtis Brüsselis asuva WDR/NDR Studio direktor Ralph Sina.

Teiste seas võtsid sõna Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi direktor Virginija Langbakk, COFACE Families Europe'i esindaja Annemie Driessens ja Euroopa LGBTIQ* pereühenduste võrgustiku (NELFA) endine juht Dominique Boren.

Euroopa mitmekesisuse rühma esimees Arno Metzler pakkus ühe lahendusena välja, et luua võiks Euroopa perede parlamendi, kus kõik sidusrühmad saaksid kontakte luua ja üksteisele parimaid tavaid tutvustada.

Kõnelejate ettekanded on kättesaadavad [siin](#).

Peatselt EMSKs / Kultuuriüritused

[Komitee 2019. aasta kultuuritegevusele pannakse punkt fotode ja filmiga](#)

Komitee 2019. aasta kultuuriprogrammi lõpetavad Horvaatia olulist tööstuspärandipaika kajastav fotonäitus ja mõtlemapanev film, mis kujutab erinevust uue normaalsusena.

Komitee ruumides saab näha fotonäitust, mis on seotud komitee tegevusega tööstuse muutuste vallas. Näituse „Sisaki linna tööstuspärand - minevik ja tulevik“ kuraator on Sisaki linna muuseum ja Siscia Obscura fotogalerii. Näitusel on välja pandud fotod, millel on näha linnakest tuntud Horvaatia piltnike objektiivide läbi. Komitee tööandjate rühma korraldatud näituse avas rühma esimees ametlikult 27. novembril ja sellega saab 6. korruse fuajees tutvuda aasta lõpuni.

Rahvusvahelise puuetega inimeste päeva puhul linastub komitees 19. detsembril 2019 film „Downside Up!“, mis on võitnud mitmeid rahvusvahelisi auhindu. Sõnatu lühifilm räägib sellest, mida tähendab olla teistsugune. Puudega näitlejatele tööd andva Belgia teatri [Theatre Stap](#) kunstiline juht ja filmi peaosatäitja saabuvad ise linastusele ja vahetavad publikuga mõtteid sellistel teemadel nagu [Euroopa sotsiaalõiguste samm](#) ja selle kooskõla [ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga](#). Filmilinastuse korraldab komitee teabevahetusosakond ning võrdsete võimaluste ja mitmekesisuse komitee (COPEC). (ck)

Toimetuse:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (II)
Daniela Marangoni (dm)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd:

Chloe Lahouse (cl)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Ewa Haczyk Plumley (ehp)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgp)
Giorgia Battiato (gb)
Isabelle Henin (ih)
Jasmin Kloetzing (jk)
Laura Lui (II)
Leszek Jarosz (lj)
Katerina Serifi (ks)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Silvia M. Aumair (sma)

Vastutav koordineerija:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Adress:

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
Jacques Delors'i hoone,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel: (+32 2) 546 94 76
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EMSK Info ilmub üheksa korda aastas komitee täiskogu istungjärgude ajal. EMSK Info on kättesaadav 23 keeles. EMSK Info ei ole ametlik aruanne komitee töö kohta, sellekohane teave avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja komitee teistes väljaannetes. Artiklite kasutamine on lubatud, kui allikana mainitakse EMSK infot ja trükise link saadetakse toimetusele.